

Национален съвет за журналистическа етика

РЕШЕНИЕ

№ 02

19 януари 2016 г.

по жалба на Ралица Венкова срещу електронно издание на в. "Труд".

Комисията по журналистическа етика на свое редовно заседание на 19 януари 2016 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Александър Кашъмов
ЧЛЕНОВЕ: Бисера Занкова
Весислава Антонова
Гена Трайкова
Невена Праматарова
Нели Огнянова
Райна Николова

изслуша доклада на Райна Николова по жалба с вх. № 02-073/02.11.2015 г. на Ралица Венкова срещу в. "Труд", по повод публикуван материал в електронното издание със заглавие „Ромите от Гърмен гласуваха под строй за „къщи и токове“, публикуван на 01.01.2015 г., който, според жалбоподателката, нарушава разпоредби на Етичния кодекс на българските медии.

I. ПРОЦЕДУРА

Жалбата, заведена с вх. № 02-073/02.11.2015 г., е допустима предвид обстоятелствата, че е подадена в срок, отнася се до нарушение на Етичния кодекс на българските медии и съдържа всички необходими реквизити.

Във връзка с чл. 10, ал. 5 от Правилника за дейността на Комисията за журналистическа етика становището на медията е потърсено на 19 ноември 2015 г.

Към датата на заседанието не е постъпило писмено становище от електронното издание на „Труд“ относно подадената жалба.

II. ЖАЛБА

В жалбата се посочва, че като българска гражданка от ромски произход г-жа Венкова се чувства пряко засегната и обидена от публикацията. Твърди, че в заглавието на материала присъства пренебрежение към ромската общност. Посочва, че авторът на статията е използвал езика на омразата. Цитират се пасажи от материала.

В жалбата се правят следните искания към Комисията по журналистическа етика:

- Да предприеме мерки по ограничаването на подобен тип изказвания за ромите, защото това води до дискриминация, омраза и напрежение в обществото;

- Да се предприемат мерки „които да установят нарушението и да преустановят подобни случаи в бъдеще“.

III. НОРМИ ОТ ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИИ, ЧИЕТО НАРУШАВАНЕ СЕ ТВЪРДИ

2.5. –Дискриминация

2.5.1. *Като уважаваме правото на всеки да живее в сигурност и безопасност, няма да публикуваме материали, подбуждащи или насърчаващи омраза, насилие и всякаква форма на дискриминация.*

2.5.2. *Няма да посочваме расовата, религиозната, етническата принадлежност, сексуалната ориентация, умственото или физическото състояние, ако тези факти нямат съществено значение за смисъла на информацията.*

IV. СТАНОВИЩЕ НА ОТВЕТНАТА СТРАНА

Електронното издание на „Труд“ не изпраща писмено становище по жалбата, въпреки че копие от жалбата и искане за становище са изпратени до медията.

V. АНАЛИЗ НА СЪБРАНАТА ИНФОРМАЦИЯ

Посочена като автор на публикацията е Светлана Василева. Материалът действително съдържа цитираните в жалбата текстове относно гласуването на българските роми в Гърмен. Той използва две различни глаголни времена в минало време, за да опише случилото се, като в един случай оставя впечатление у читателя, че авторът на публикацията не е присъствала и преразказва впечатлението на трети лица: „Още рано сутринта циганите под строй излезли от махалата ...“.

Започва с цитат на мнения на граждани, част от който е изведен и в заглавието, заявяващи: „Гласувахме за къщите ни, да не ги бутат и да имаме токове /б.р. “ток”/ и вода“. По-нататък се обяснява как по едно и също време стотици гласоподаватели от ромски произход са се струпали пред секция №1 в Гърмен, за да дадат своя вот, което е наложило намесата на полицията с цел опазване на обществения ред.

Публикацията съдържа следните изречения: „Всички българи съзряха в това платен вот, но нито един циганин не каза, че е взел нещо, нито пък се издаде за кого гласува. Според тях тръгнали заедно, защото искали през деня да ходят в гората да берат гъби.“

Представят се исканията на гражданите от ромски произход новият кмет да узакони къщите в „гетото“, част от които ДНСК вече е съборило.

VI. МОТИВИ

По отношение на чл. 2.5.1. от Кодекса

Етичната комисия не би могла да вземе отношение по верността на фактите, но приема, че категорично не са предоставени доказателства, че именно роми и само те са гласували в Гърмен за определен кандидат срещу заплащане.

Платеният вот е широко разпространено отрицателно обществено явление сред различни социални групи български граждани – гласоподаватели, без значение какъв е техният етнически произход. Обобщението, което се прави в материала, че „всички

българи съзряха в това платен вот”, поражда пряко противопоставяне на българската и ромската етническа общности, като директно и тенденциозно се натрапва мнението, че единствено ромите са способни да гласуват срещу заплащане, което са и направили, макар да не си признават.

Комисията открива нарушение на т.2.5.1. от Етичния кодекс на българските медии.

По отношение на чл. 2.5.2. от Кодекса

Комисията не открива нарушение на цитирания текст от Етичния кодекс в тази му част, доколкото целият материал е посветен на това как са гласували българските граждани от ромски произход в Гърмен и на това основание приема, че има информационен повод за отбелязването на тяхната етническа принадлежност.

На основата на събраната информация и направения анализ, във връзка с чл. 17, ал. 1 от Правилника за дейността, Комисията за журналистическа етика прие следното

РЕШЕНИЕ:

Намира жалбата на Ралица Венкова срещу електронното издание на в-к “Труд” за **основателна**, като счита за нарушен чл. 2.5.1. от Етичния кодекс на българските медии.

Председател на КЖЕ:

Александър Кашъмов

*Изпълнителен директор
на Фондация “НСЖЕ”:*

Мехти Меликов